

NOTAT

14. februar 2008
J.nr. 010199/10005-0055
Ref. PTO
Energiindvindingsområdet

Side 1/4

Større sager i EU på energiområdet under det slovenske formandskab

1. Generelt

Slovenien skal som det første af de nye medlemslande prøve kræfter med opgaven som EU-formand i første halvdel af 2008 og står på energiområdet over for nogle meget tunge og politisk følsomme sager. Sager der er vigtige elementer i opfølgningen på den omfattende energipolitiske handlingsplan (2007-2009) ”En Enerkipolitik for Europa” i marts 2007 vedtaget på DER i marts 2007, og som forventes at blive drøftet på DER-niveau i løbet af det næste halve år.

Kommissionen fremlagde i efteråret 2007 de to første initiativer for at udmønte handlingsplanen, herunder en indre markedspakke (19.9.2007) og en strategisk energiteknologiplan (22.11.2007). Politiske forhandlinger om disse allerede fremlagte initiativer og kommende initiativer, herunder en klima- og energipakke bliver det centrale omdrejningspunkt under det slovenske formandskab.

28. februar 2008 er der ekstraordinært energirådsmøde. Energiministrene skal vedtage konklusioner om den strategiske energiteknologi-plan og drøfte Kommissionens oplæg til klima-energipakken samt udestående nøglespørgsmål vedrørende pakken om det indre marked.

Forårstopmødet den 13-14. marts 2008 bliver vigtigt for arbejdet med klima- og energipakken, hvor det er formandskabets intention, at man som minimum kan blive enige om tidsplanen for den videre proces. Det er desuden meget tænkeligt, at det helt afgørende spørgsmål om ejermæssig adskillelse i indre markedspakken kan blive drøftet.

Den 6. juni 2008 afholdes det ordinære, halvårslige energirådsmøde. Det slovenske formandskab forventer at Rådet skal vedtage konklusioner om dele af indre markedspakken og drøfte formandskabets fremskridtrapport for klima- og energipakken samt status for indre markedspakken.

På sommertopmødet den 19.-20. juni sigter formandskabet på, at man kan nå tættere på enighed om fx principperne for byrdefordeling i relation til klima- og energipakken.

2. Sager under slovensk formandskab

Klima- og energipakken

Kommissionen fremlagde klima- og energipakken den 23. januar 2008. Klima- og energipakken hører til blandt de vigtigste prioriteringer i det samlede formandskabsprogram.

Pakken indeholder følgende lovgivningsinitiativer:

- Direktivforslag om fremme af vedvarende energi
- Direktivforslag om revision af ETS
- Forslag til beslutning om ”effort sharing” vedr. reduktion af drivhusgasemissioner udenfor ETS
- Direktivforslag om lovgivningsmæssige rammer for CCS
- Nye retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse
- Meddelelse om en ny mekanisme til udvikling og demonstration af bæredygtige kulteknologier (CCS-anlæg).

I energiregi er VE-direktivet det initiativ, der påkalder sig mest interesse. De tre vigtigste og politisk mest kontroversielle elementer i direktivet vil være (i) byrdefordeling for nationale VE-mål, (ii) handel med VE-oprindelsesgarantier og (iii) kriterier for biobrændstoffers bæredygtighed. Der må imødeses meget vanskelige forhandlinger, idet der for alle lande er store interesser på spil.

Indre energimarked

Pakken om det indre energimarked blev fremlagt den 19. september 2007 og består af fem forslag:

- Revideret eldirektiv
- Revideret gasdirektiv
- Forordning om oprettelse af agentur for samarbejde blandt nationale tilsynsmyndigheder
- Revideret forordning om grænseoverskridende elhandel
- Revideret forordning om grænseoverskridende gashandel

Under det portugisiske formandskab var der gode fremskridt i forhandlingerne af flere dele af pakken, herunder bl.a. bestemmelserne om nationale tilsynsmyndigheder. Ejermæssig adskillelse mellem produktions- og distributionsinteresser på den ene side og ejerskab over transmissionssystemet på den anden er dog det afgørende politiske spørgsmål, som fortsat er uløst. Frankrig og Tyskland koordinerer tæt og har – støttet af især Østrig, Luxembourg, Letland, Bulgarien og Slovakiet - forhandlet hårdt imod Kommissionens forslag om ejermæssig adskillelse og den alternative ISO-model. Lande som UK, Holland, Danmark, Sverige, Spanien, Belgien, Rumænien, Italien og Polen ønsker omvendt ejermæssig adskillelse.

Strategisk Energiteknologiplan

Den strategiske energiteknologiplan blev fremlagt den 22. november 2007. Planen har to hovedmålsætninger: (1) at nedbringe omkostningerne ved ren energi, (2) at sikre at EU bliver førende indenfor low carbon teknologier. Kommissionen foreslår en koordineret strategi mellem EU, de europæiske industrivirksomheder og medlemslandene. Der foreslås en prioritering af energiteknologier med vægt på energieffektivisering, vedvarende energi og såkaldte ”low car-

bon” teknologier (fossilt fyrede kraftværker med CO₂-rensning samt 4. generations kernekraftværker).

I forhandlingerne af rådskonklusionerne tyder det på, at udvælgelse af industriinitiativer, etablering af en ny high-level gruppe til koordinering af indsatsen og forøgelse af EU's og medlemslandenes midler til energiteknologisk forskning og udvikling bliver blandt de centrale spørgsmål.

Diskussionen om hvor meget vægt EU skal tillægge udviklingen af et low carbon energisystem kan også dukke op.

3. Formandskabets forventede forløb

Klima- og energipakken

Til trods for at det slovenske formandskab har tilkendegivet, at man vil behandle klima-energi-pakken, indre markedspakken samt dens strategiske energiteknologiplan under sit formandskab forventes især klima-energi-pakken at ville tiltrække sig opmærksomhed.

Formandskabet planlægger på energirådsmødet den 28. februar en politisk drøftelse af sagen under overskriften ”Klima/energi-lovgivningspakke”. Pakken er også på dagsordenen på miljørådsmødet den 3. marts med samme overskrift. Herefter er det formandskabets intention, at pakken drøftes på forårstopmødet den 13.-14. marts med henblik på, at man som minimum kan blive enige om tidsplanen for den videre proces. Efter fornyet arbejde på embedsmandsniveau vil pakken være på dagsordenen på henholdsvis miljørådet den 5. juni og energirådet den 6. juni formentlig i form af en fremskridtsrapport. Endelig forventer formandskabet en ny drøftelse på DER den 19.-20. juni, hvor håbet er, at man kan nå tættere på enighed om fx principperne for byrdefordeling.

Slovenien forventer dog først, at en egentlig aftale om de konkrete nationale målsætninger for VE og reduktioner i drivhusgasudledninger kan indgås i løbet af andet halvår af 2008. Det er angiveligt også denne tidslinje, som både Kommissionen og det kommende franske formandskab arbejder efter.

Indre markedspakken

For så vidt angår indre markedspakken siger det slovenske formandskab ambitiøst efter at opnå politisk enighed om eldirektivet, agenturet og elforordningen på rådsmødet den 6. juni. Derimod stiles kun efter en fremskridtsrapport om gasdirektivet og gasforordningen. Dette ambitionsniveau afspejler, at der tydeligvis er større opbakning til eldirektivet end gasdirektivet. På rådsmødet den 28. februar lægges op til en orienterende debat om nogle af hovedspørgsmålene

Det er meget tænkeligt, at ejermæssig adskillelse kan blive drøftet på forårstopmødet.

SET-planen

Formandskabet planlægger at få vedtaget rådskonklusioner om SET-Planen på energirådsmødet den 28. februar. Disse rådskonklusioner vil fungere som input til forårstopmødet.

Drøftelserne af udkast til konklusioner er netop påbegyndt på embedsmandsniveau i Rådets arbejdsgrupper for energi-, konkurrence- og forskning med energigruppen i den overordnede, koordinerende rolle.